שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

מבחן מסכם: מסכת סוכה לכיתה י' – עיון בסוגיות דף ב-ג

זמן: 40–45 דקות · 100 נקודות · ענו על כל השאלות. הניקוד כתוב ליד כל שאלה.

חלק א: שאלות בחירה (30 נקודות) – הקיפו את התשובה הנכונה. בכל שאלה תשובה נכונה אחת.

1. לפי רבי יאשיה בשם רב, באיזה מקרה נחלקו רבי יהודה וחכמים בסוכה גבוהה מעשרים אמה? **(6 נק')**
   א. כשהדפנות מגיעות לסכך
   ב. כשאין הדפנות מגיעות לסכך
   ג. בסוכה של ארבע על ארבע אמות בלבד
   ד. בסוכה שמחזקת ראשו ורובו ושולחנו בלבד

2. רב הונא מעמיד את המחלוקת בסוכה של ארבע על ארבע אמות בלבד. כשיטת איזה אמורא זה מתאים? **(6 נק')**
   א. רבה ב. רבי זירא
   ג. רבא ד. "דלא כחד" – לא כאף אחד

3. מה תפקידה של המילה "מיתיבי" בשקלא וטריא? **(6 נק')**
   א. הצעה ב. דחייה
   ג. קושיה מברייתא ד. מסקנה

4. מי שהיה ראשו ורובו בסוכה ושולחנו בתוך הבית – מה דינו לפי בית שמאי? **(6 נק')**
   א. יצא ב. לא יצא
   ג. יצא רק בדיעבד ד. יצא רק אם הסוכה גדולה

5. לפי הגמרא ("מאן תנא"), למה גם רבנן מודים שבית שאין בו ארבע אמות על ארבע אמות פטור ממזוזה? **(6 נק')**
   א. כי בית הוא דירת קבע, ובבית קטן כזה אנשים לא גרים
   ב. כי אין בו דלת
   ג. כי סוכה פטורה ממזוזה
   ד. כי כך פסק רבי בלבד

חלק ב: מונחים, ארמית ומבנה (30 נקודות) – ענו בקצרה ובמילים שלכם.

6. הסבירו את תפקיד המונחים בשקלא וטריא: (1) "נימא" (2) "לא, דכולי עלמא" (3) "בשלמא". **(10 נק')**

_____

_____

_____

7. מעשה בהילני המלכה (שבעה בנים בסוכה): למה הוא קשה לרב חנן בר רבה? מה ההבדל בין פירוש רש"י לפירוש התוספות? **(10 נק')**

8. לפי הבית יוסף, מה הדין בסוכה גבוהה מעשרים אמה שדפנותיה מגיעות לסכך? הסבירו למה. **(10 נק')**

חלק ג: הבנת קטע (25 נקודות) – קראו את הקטע וענו על השאלות.

9. קראו את הקטע מהגמרא:

> אָמַר רַב שְׁמוּאֵל בַּר יִצְחָק: הֲלָכָה, צְרִיכָה שֶׁתְּהֵא מַחְזֶקֶת רֹאשׁוֹ וְרוּבּוֹ וְשׁוּלְחָנוֹ. אֲמַר לֵיהּ רַבִּי אַבָּא: כְּמַאן, כְּבֵית שַׁמַּאי? אֲמַר לֵיהּ: אֶלָּא כְּמַאן?! אִיכָּא דְּאָמְרִי, אָמַר רַבִּי אַבָּא: דַּאֲמַר לָךְ מַנִּי? אֲמַר לֵיהּ: בֵּית שַׁמַּאי הִיא, וְלָא תְּזוּז מִינַּהּ.
>
> גמרא, סוכה ג ע"א (נוסח ספריא, כמו בדף השיעור)

א. מה פסק רב שמואל בר יצחק? ולמה רבי אבא שואל "כבית שמאי?" **(8 נק')**

ב. הגמרא מביאה שתי לשונות ("איכא דאמרי"). מה ההבדל בין הלשונות בתפקיד של רבי אבא? **(9 נק')**

ג. תרגמו והסבירו: "בית שמאי היא, ולא תזוז מינה". **(8 נק')**

חלק ד: שאלת חשיבה (15 נקודות)

10. הגמרא מבחינה בין סוכה, שהיא "דירת עראי", לבין בית, שהוא "דירת קבע". מה ההבדל בין מקום שאדם "גר" בו לבין מקום שהוא רק "עובר" בו? איך ההבחנה הזאת יכולה ללמד אותנו על הדברים הקבועים והזמניים בחיים שלנו? נמקו ותנו דוגמה. **(15 נק')**